

ECA: Cantitatea de deseuri periculoase din UE continua sa creasca

În pofida actiunii UE vizând reducerea generarii lor, cantitatea de deseuri periculoase produse în UE a continuat sa creasca din 2004, arata o analiza publicata luni de Curtea de Conturi Europeana.

Documentul pune în lumina provocarile actuale si viitoare în abordarea problemei privind deseurile periculoase: îmbunatatirea clasificarii, asigurarea trasabilitatii, cresterea gradului de reciclare si combaterea traficului ilegal, care continua sa fie o afacere profitabila.

"Generarea de deseuri periculoase este în crestere, iar UE trebuie sa rezolve aceasta problema. Modalitatile cele mai preferate de tratare a deseurilor periculoase constau în reciclare si valorificare energetica. Eliminarea ar trebui sa fie ultima solutie utilizata. Cu toate acestea, peste 50% din deseurile periculoase generate în UE sunt pur si simplu eliminate. În aceasta analiza, aratam ca prevenirea si tratarea deseurilor periculoase ramân o provocare, care prezinta însa si oportunitati", a declarat Eva Lindstrom, membra Curtii de Conturi Europene responsabila de aceasta analiza.

Cea mai buna metoda de combatere a deseurilor periculoase este prevenirea în primul rând a producerii lor, care reprezinta o prioritate pentru UE din 1991. Actiunea UE s-a axat pe influentarea modului în care operatorii economici proiecteaza si fabrica produse, pe responsabilizarea poluatorilor pentru deseurile lor si pe o mai buna informare a consumatorilor. În pofida acestor initiative, cantitatea de deseuri periculoase generate în UE nu este în scadere.

Deseurile periculoase trebuie tratate de instalatii de tratare specializate în conformitate cu norme si cerinte de siguranta stricte. Sarcina administrativa rezultata si costurile mai mari pentru operatorii economici dau nastere riscului de trafic de deseuri periculoase, prin care operatorii nu declara deseurile generate ca fiind periculoase, ci le arunca, în schimb, ilegal sau le expediază ilegal în alte locuri. Auditorii subliniaza ca o clasificare si o urmarire corespunzatoare a deseurilor periculoase ar putea contribui la evitarea tratarii lor inadecvate si a "scurtaturilor" ilegale, însa observa ca deseurile periculoase sunt clasificate diferit în diversele state membre. Potrivit auditorilor, Comisia Europeana ar trebui, la rândul ei, sa își intensifice eforturile în vederea armonizarii legislatiei UE aplicabile. Alinierea registrelor electronice nationale ale deseurilor periculoase la viitorul registru european pentru expedierea deseurilor ar putea ajuta la asigurarea unei urmariri mai eficace a deseurilor periculoase pe parcursul ciclului lor de viata.

Deseurile periculoase ar trebui, în mod ideal, sa fie pregatite pentru reutilizare sau reciclate. Or, majoritatea deseurilor periculoase nu se preteaza la pregatirea pentru reutilizare si reciclarea este limitata din cauza dificultatilor tehnice si a lipsei oportunitatilor pe piata pentru rezultatul reciclat. În aceasta analiza, auditorii arata ca ameliorarea tehnologiilor si a capacitatii de reciclare ar putea oferi unele oportunitati: de exemplu, valorificarea materiilor prime critice din aparate electronice si din alte deseuri ar veni în sprijinul autonomiei strategice a UE.

Traficul si aruncarea ilegala de deseuri periculoase continua sa fie afaceri profitabile: veniturile obtinute anual din aceasta sunt estimate la o valoare cuprinsa între 1,5 miliarde de euro si 1,8 miliarde de euro numai pentru traficul de deseuri periculoase. Detectarea, anchetele si urmaririle penale sunt rare, iar sanctiunile sunt mici, comenteaza sursa citata.

Utilizarea digitalizarii pentru a urmări mai bine deseurile periculoase si pentru a combate declaratiile false si un mecanism de sanctiuni mai disuasiv ar putea limita posibilitatile de trafic ilegal. Interzicerea tuturor expedierilor de deseuri în vederea eliminarii lor, pe care Comisia Europeana a propus-o în 2021, ar putea contribui si mai mult la diminuarea traficului de deseuri periculoase.